

TALOUSARVIOALOITE 746/2004 vp

Määrärahan osoittaminen Lehtimäen opiston käyttökustannuksiin

Eduskunnalle

Lehtimäen opisto on vuonna 1971 perustettu vammaisille opiskelijoille tarkoitettu erityiskansanopisto. Opiston omistaa yksityisistä henkilöistä koostuva pieni kannatusyhdistys. Opiston ylläpitämisluvan mukaan "opiston tarkoituksena on elinikäisen oppimisen periaatteen mukaan tukea ensisijaisesti moni- ja vaikeavammaisten henkilöiden oppimista, kasvua ja persoonallisuuden kehittymistä ja kykyä toimia yhteiskunnan tasa-arvoisina kansalaisina. Opiston koulutustehävänä on järjestää yleissivistävää, ammatillissivistävää ja elämänhallintaan sekä omaehtoiseen opiskeluun valmentavaa koulutusta ensisijaisesti moni- ja vaikeavammaisille henkilöille, jotka ovat saaneet perusopetuksen erityisopetuksesta annettujen säädösten mukaan tai jotka vammautumisen, pitkäaikaissairauden tai muun syyn johdosta tarvitsevat opetuksessaan erityistä tukea, ohjausta ja opiskelijahuoltoa."

Opiston talvikauden opintolinjoilla opiskelee 75—85 vammaista henkilöä koko maan alueelta. Kesäkaudella opistolla järjestetään kurssitoimintaa. Yhteensä kurssilaisia on vuoden aikana yli 2 000, ja opiskelijaviikkoja kertyy n. 6 300. Opiskelijat ovat moni- ja vaikeavammaisia henkilöitä, jotka tarvitsevat runsaasti tukea niin päivittäistoimissaan kuin opiskelussaankin.

Henkilökuntaa opistolla on yhteensä 85, joista 46 vakinaista ja 23 määräaikaista. Lisäksi kesäkaudella on runsaasti kesätyöntekijöitä. Suurin henkilöstöryhmä on opiskelijahuoltohenkilökunta. Opistolla on kolme fysioterapeuttia, kolme terveydenhoitajaa, sosiaalityöntekijä, opiskelija-

huoltaja ja 25 ohjaajaa, jotka avustavat opiskelijoita päivittäistoimissa ja oppitunneilla. Öisin töissä on kaksi yöhoitajaa.

Opiskelija-aineksesta johtuen opiston kulut esimerkiksi vuonna 2003 olivat 72 % korkeammat kuin kansanopistoissa keskimäärin, henkilöstökulut jopa 125 % korkeammat. Vuonna 2003 toimintakulut olivat 518 euroa/opiskelijaviikko (opiskelijaviikkoja 6 130).

Tukitoimina tarvitaan mm. apua ympäri vuorokauden päivittäistoimissa ja kommunikoinnissa (blissit, ps-kuvat, viittomat jne.), ohjausta omien asioiden hoitamisessa ja vapaa-ajan viettämisessä, avustamista oppitunneilla, erilaisia terapioiden, henkilökohtaisia keskusteluja, apua yhteyksien hoitamisessa koteihin ja jatkotahoihin ja opintososiaalisten tukien hakemisessa jne. Opetuksen ja tukitoimien kuluista 90 % on palkkauskuluja.

Vuoden 1994 alussa erityiskansanopistot saivat 75 %:n korotuksen yksikköhintaan vaikeavammaisten opiskelijoiden opetusta varten. Yksikköhinta vuonna 1994 oli 244 euroa/ov. Tämän vuoden yksikköhinta on 247,86 euroa/ov. Kulut opiskelijaviikkoa kohden vuonna 1994 olivat 372 euroa, mutta opiskelijat tarvitsivat huomattavasti vähemmän hoitoa ja ohjausta. Vuoden 2001 alussa yksikköhinta laski 12 %, koska monissa opistoissa vapaan sivistystyön opiskelijaviikkoja on pystytty tuottamaan todella pienin kustannuksin.

Oikeus peruskoulun jälkeiseen opiskeluun tulee olla kaikilla; kuitenkin vaikeimmin vam-

maisten kohdalla ammatillisesta koulutuksesta ei löydy sopivia opiskelualoja. Lehtimäen opisto on ainoa oppilaitos, jossa voi peruskoulun jälkeen opiskella ja joka on myös tarjonnut mahdollisuuden aikuisopiskeluun.

Kansanopistojen yksikköhinta lasketaan 93 opiston keskimääräisten kulujen mukaan. Menettely on erittäin epäoikeudenmukainen Lehtimäen opiston kaltaiselle kansanopistolle, joka tekee hyvin arvokasta työtä erittäin vaikeavammaisten parissa. Lehtimäen opiston oppilaskunnassa on erittäin monivammaisia ja pitkäaikais-sairaita henkilöitä. Tämän vuoksi Lehtimäen

opiston henkilöstökulut ovat keskimääräistä korkeammat. Muihin kansanopistoihin verrattuna opistolla on 1 150 000 euroa "ylimääräisiä kuluja", jotka aiheutuvat opiskelijoiden tarvitsemasta ympärivuorokautisesta hoidosta, tuesta ja ohjauksesta.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2005 talousarvioon momentille 29.69.50 lisäyksenä 250 000 euroa Lehtimäen opiston käyttökustannuksiin.

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 2004

Paula Risikko /kok